

I- ខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

ព្រះរាជក្រម

ព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៥៩៩/០៣

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧតតោសុដាត វិសុទ្ធពង្ស មគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ មរមនាថ មរមេធាតុ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ១៩៩៣

បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣៩៩/០១ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើជាផ្លូវការនូវច្បាប់ធម្មនុញ្ញ ស្តីពីវិសោធនកម្ម មាត្រា ១១ ១២ ១៣ ១៤ ២២ ២៤ ២៦ ២៨ ៣០ ៣៤ ៥១ ៩០ ៩១ ៩៣ និងមាត្រាទាំងឡាយ នៃជំពូកទី ៨ ដល់ជំពូកទី ១៤ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៩/៦៩ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៩/៧២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពីសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងអំពីទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី ការហាមប្រើប្រាស់ក្រាបមីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្ស ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី២ នីតិកាលទី២ ហើយមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការហាមប្រើប្រាស់គ្រាប់មីន គ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្ស

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .- ច្បាប់នេះ មានគោលដៅហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ ការផលិត ការកាន់កាប់ ការផ្តល់ជូន ការនាំចេញ និងការនាំចូលគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្ស ។

មាត្រា ២ .- គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស គឺគ្រាប់មីនទាំងឡាយដែលធ្វើឡើង ដើម្បីផ្ទុះនៅពេលមានវត្តមានមនុស្សក្នុងទីជិត ឬឆ្ងាយ ឬនៅពេលមនុស្សទៅប៉ះបណ្តាលឲ្យមនុស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់ រងរបួស ពិការ ឬស្លាប់ ។

គ្រាប់មីន គឺជាយុទ្ធជាបករណ៍ ដែលគេយកទៅកប់ក្នុងដី ឬដាក់លើផ្ទៃដី ឬនៅលើទីដទៃទៀត ហើយដែលផ្ទុះនៅពេលមានវត្តមានឆ្ងាយ ឬជិតនៃមនុស្ស សត្វ ឧបករណ៍ ឬគ្រឿងយន្តទាំងឡាយ ឬផ្ទុះនៅពេលមានមនុស្ស សត្វ ឧបករណ៍ ឬគ្រឿងយន្តទៅប៉ះ ។

មាត្រា ៣ .- ជនស៊ីវិល ភ្នាក់ងាររាជការទាំងអស់ និងកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងរាជអាវុធហេតុជាតិ កងកំលាំងនគរបាលជាតិ ត្រូវហាមឃាត់ប្រើប្រាស់គ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្សក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈ លើកលែងតែក្នុងករណីប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលហ្វឹកហ្វាត់បោសសំអាតមីន ។

ជំពូកទី ២

សមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្ស

មាត្រា ៤ .- ការត្រួតពិនិត្យគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្ស ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជា ។

មាត្រា ៥ .- ក្រៅពីភារកិច្ច ដែលមានចែងក្នុងព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១៦ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៥ ភារកិច្ចបន្ថែមរបស់មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជាមាន ៖

- ចូលរួមសហការធ្វើអធិការកិច្ចជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធនៅគ្រប់ទីកន្លែង ដែលគេសង្ឃឹមថាមានការរំលោភលើការហាមឃាត់ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១ នៃច្បាប់នេះ ។

- សំរេចកំទេចចោលគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទប្រឆាំងមនុស្សទាំងអស់ ដែលនៅមាន និងរកឃើញ ។
- សំរេចកំទេចចោលគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទក្រៅពីគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងយុទ្ធភ័ណ្ណមិនទាន់ផ្ទុះទាំងអស់ ដែលនៅមាន និងរកឃើញដោយពុំមានការគ្រប់គ្រង និងថែរក្សាទុកឲ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
- ធ្វើសវនកម្មប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការបរទេស ដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស ។
- ទទួលបានការណ៍ពីអង្គការពន្ធនាគារ ស្តីពីការប្រើប្រាស់ដោយគិតទាំងការកាន់កាប់ ការផ្ទេរ ការផ្តល់ជូន ការនាំចេញ ការនាំចូលគ្រាប់មីនគ្រប់ប្រភេទ ហើយរាយការណ៍ជូនរដ្ឋាភិបាល ។
- ទទួលបានភារកិច្ចធ្វើការគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យ ឬសំរាប់សំរួលការងារដោះមីន និងកំទេចគ្រឿងផ្ទុះគ្រប់ប្រភេទ នៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយ ដែលកំពុង ឬដែលនឹងមកបំពេញកិច្ចប្រតិបត្តិការបោសសំអាតមីននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ធ្វើសហការជាមួយស្ថាប័នទាំងអស់នៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីអនុវត្តសន្ធិសញ្ញា អនុសញ្ញាកិច្ចព្រមព្រៀង ឬលិខិតបញ្ជាក់អន្តរជាតិទាំងឡាយក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងបញ្ហាមីនប្រឆាំងមនុស្សគ្រប់ប្រភេទ ។

ក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលត្រូវចូលរួមធ្វើអភិការកិច្ចនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៣

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦ .- ជនណាកាន់កាប់ ថែរក្សាទុក ដោយចេតនានូវគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយខែដល់មួយឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០)រៀល ដល់ប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្តន្ទាទោសទ្វេដាច់ពីរ ។

មាត្រា ៧ .- ជនណាប្រើប្រាស់គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយឆ្នាំដល់ប្រាំឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដោយមិនទាន់គិតបញ្ចូលនូវទោសព្រហ្មទណ្ឌធ្ងន់ធ្ងរចំពោះបច្ច័យនៃបទល្មើស ដែលបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត និងរូបរាងកាយមនុស្ស និងសំណង់រដ្ឋប្បវេណីផ្សេងៗទៀតឡើយ ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្តន្ទាទោសទ្វេដាច់ពីរ ។

មាត្រា ៨ .- ជនណាម្នាក់ ឬក្រុមគ្រួសារ ឬនាំចេញ គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស ទោះជាប្រភេទណាក៏ដោយ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីរឆ្នាំ ដល់ដប់ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីដប់លាន (១០.០០០.០០០)រៀល ដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាល ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេដង ។

គ្រាប់មីនទាំងឡាយ ដែលបានលើកឡើងក្នុងមាត្រា៦ មាត្រា៧ និងមាត្រា៨ ត្រូវរឹបអូស និងបំផ្លាញចោល ។

មាត្រា ៩ .- បើជនល្មើសជាភ្នាក់ងារ ឬមន្ត្រីនៃមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជា ឬជាមន្ត្រី នៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា ដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានសកម្មភាពប្រហារប្រហែលនឹងមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជាដែរនោះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦ មាត្រា៧ និងមាត្រា៨ នៃច្បាប់នេះជាអតិបរមា ដោយឥតមានការសំរាលទោសឡើយ ។

ជំពូកទី ៤

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១០.- ជនណា ឬក្រុមណា ឬស្ថាប័នណាដែលបានកាន់កាប់គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្សប្រភេទណាក៏ដោយ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលមានកាតព្វកិច្ចធ្វើសេចក្ដីរបាយការណ៍ជូនមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជា បញ្ជាក់អំពីប្រភេទ ចំនួន និងព័ត៌មានពិស្តារផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រាប់មីន ដែលខ្លួនកំពុងកាន់កាប់ ថែរក្សាទុកក្នុងរយៈពេលកៅសិបថ្ងៃយ៉ាងយូរ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នេះ ចូលជាធរមានប្បញ្ញត្តិ ។

មាត្រា ១១.- មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកំចាត់មីនកម្ពុជា ត្រូវកំចាត់គ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្សគ្រប់ប្រភេទទាំងនោះ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០ ឲ្យអស់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន រួចហើយត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ។

ជំពូកទី ៥

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១២.- បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាមីនប្រឆាំងមនុស្ស ហើយដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៣.- ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤

ព្រះហស្តលេខា
បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា និង ត្រា
ហ៊ុន សែន

បានជំរាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា និង ត្រា
សុខ ណាង

ព្រះរាជក្រឹត្យ

ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៥៩៤/៣៥

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ច័ន្ទ

ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តែងតាំង

លោកអាចារ្យ ហេង គីមគុណ

ជា

អ្នកឧកញ៉ា ទទួលកិច្ចការធម្មការក្នុងព្រះបរមរាជវាំង

ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤

ព្រះហស្តលេខា
នរោត្តម សីហនុ